

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Grażyna Kobus

SO Małgorzata Mróz

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank SA w W.**

przeciwko **A. I.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie

z dnia 27 marca 2017 r., sygn. akt I C 985/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala;

II. nakazuje stronie powodowej (...) Bank SA w W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1.000 zł tytułem opłaty sądowej od apelacji, od której pozwany był zwolniony.

(...)

Sygn. akt II Ca 684/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 27 marca 2017 r.

zasądził od pozwanego A. I. na rzecz strony powodowej (...) Bank SA w W. kwotę 76 007,09 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...) w stosunku rocznym, nie większej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonych od dnia 21 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 8 226,51 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd ten ustalił, że w dniu 24 maja 2013 roku, strona powodowa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. i pozwany A. I. zawarli umowę (...). Wskazana umowa kredytu została zawarta na okres do dnia 24 kwietnia 2020 roku, a celem kredytu było finansowanie bieżącej działalności gospodarczej pozwanego. Na mocy tej umowy pozwany otrzymał kredyt, którego wysokość łącznie z kosztami prowizji przygotowawczej w wysokości 4 693,84 zł i ubezpieczenia spłaty kredytu w kwocie 13 876,80 zł, wyniosła 98 570,64 zł, przy czym pozwany zobowiązał się go spłacić w

83 ratach miesięcznych, do 24-tego dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 24 czerwca 2013 roku. Strony ustaliły jednocześnie, że oprocentowanie dla zadłużenia przeterminowanego wynosi czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego (...). W ramach tej umowy przyjęto dodatkowo, że w przypadku niedotrzymania przez pozwanego warunków udzielenia tego kredytu powodowa Spółka może między innymi wypowiedzieć umowę kredytu, z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, a za niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu uznano w szczególności opóźnienie w spłacie należności z tytułu kredytu. W tym samym dniu pozwany zawarł umowę ubezpieczenia (...) w celu zabezpieczenia spłaty tegoż kredytu. Z ustaleń Sądu I Instancji wynika nadto, że od dnia 08 września 2015 roku pozwany przebywa na zwolnieniu lekarskim oraz, że spłacał raty kredytu zgodnie z harmonogramem do dnia 24 września 2015 roku, a następnie pismem z dnia 04 listopada 2015 roku, powodowa Spółka wypowiedziała opisaną powyżej umowę kredytu w związku z niedotrzymaniem terminów płatności rat przez pozwanego i zażądała spłaty całości kredytu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tegoż pisma wskazując jednocześnie, że na dzień sporządzenia tego pisma zadłużenie kredytu wynosi 73 429,84 zł, które to pismo zostało wysłane do pozwanego w dniu 06 listopada 2015 roku. Pismem z dnia 17 grudnia 2015 roku (...) w W., odmówiła wypłaty świadczenia z tytułu wskazanej powyżej umowy ubezpieczenia (...) i wskazała, że zgodnie ze szczególnymi warunkami tego ubezpieczenia, należne świadczenie zostanie wypłacone w razie stwierdzenia u pozwanego trwałej niezdolności do pracy, określonej jako nieodwracalna i całkowitej niezdolność ubezpieczonego do podejmowania jakiejkolwiek działalności gospodarczej oraz wykonywania jakiejkolwiek pracy przynoszącej dochód lub wynagrodzenie. W ocenie (...) choroba stwierdzona u pozwanego nie powoduje trwałej niezdolności do pracy. Sąd Rejonowy ustalił też, że na dzień 09 marca 2016 roku zadłużenie pozwanego z tytułu przedmiotowej umowy kredytu wynosiło 77 448,07 zł i obejmowało: niespłacony kapitał w kwocie 72 654,32 zł, odsetki umowne naliczone od dnia 25 maja 2013 roku do dnia 21 grudnia 2015 roku w kwocie 1 642,37 zł, opłaty i prowizję w kwocie 1 000 zł oraz niespłacone odsetki za zwłokę naliczone od dnia 25 czerwca 2013 roku do dnia 09 marca 2016 roku w kwocie 2 151,38 zł i, że w dniu 30 sierpnia 2016 roku powodowa Spółka zmieniła nazwę na (...) Bank SA. Przy poczynionych wyżej ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Sąd orzekający zwrócił uwagę, że w niniejszej sprawie nie było sporu między stronami co do faktu zawarcia przedmiotowej umowy kredytu i jej treści, jak również ubezpieczenia spłaty przez pozwanego tego kredytu, co znalazło potwierdzenie w dowodach z odpowiednich dokumentów, ale spór dotyczył tego, czy powodowa Spółka mogła skutecznie wypowiedzieć pozwanemu przedmiotową umowę kredytu. W tym zakresie Sąd I Instancji powołał się na postanowienia umowy i wskazał, że zgodnie z postanowieniami § 11 ust. 1 pkt 6 regulaminu kredytowania działalności gospodarczej -k. 26-27 akt, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, albo w razie utraty przez niego zdolności kredytowej, Bank może wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, co jest zgodne z uregulowaniem zawartym w przepisach art. 75 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe, w brzmieniu obowiązującym w chwili wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytu (Dz.U. z 2012 roku, poz. 1376 z późn. zm.), z których wynikało, że w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej, bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu lub wypowiedzieć umowę kredytu, przy czym termin wypowiedzenia, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, określono na 30 dni, a w myśl postanowienia § 11 ust. 2 pkt 7 regulaminu kredytowania działalności gospodarczej - k. 27 akt, za niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu uznaje się w szczególności opóźnienie w spłacie należności z tytułu kredytu. Wobec tego, że ustalone zostało, na podstawie dowodu z wyciągu Nr (...) z dnia 09 marca 2016 roku (k. 49 akt), czemu nie przeczył pozwany, że pozwany spłacał raty kredytu zgodnie z harmonogramem jedynie do dnia 24 września 2015 roku, to już w październiku 2015 roku, nie płacąc raty za ten miesiąc, zdaniem Sądu I Instancji, pozwany naruszył warunki udzielenia przedmiotowego kredytu, co w świetle opisanych powyżej unormowań uprawniało powodową Spółkę do wypowiedzenia mu umowy kredytu opisaną wyżej. Przyjmując, na podstawie dowodu z odpisu wypowiedzenia umowy kredytu z dnia 04 listopada 2015 roku (k. 17 akt), że w tym dniu strona powodowa złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu tej umowy kredytowej z podanych powyżej powodów, gdyż nie było w ocenie Sądu Rejonowego wątpliwości, że pismo zawierające to oświadczenie zostało wysłane do pozwanego w dniu 06 listopada 2015 roku i musiało zostać mu doręczone najpóźniej w dniu 30 listopada 2015 roku, gdyż w piśmie opatrzonym wskazana datą na k. 159 akt, pozwany wniosł o cofnięcie tego wypowiedzenia, Sąd Rejonowy uznał, że wypowiedzenie to stało się skuteczne najpóźniej w dniu 30 grudnia 2015 roku. Wobec zarzutu podniesionego przez pozwanego w kwestii nadużycia prawa przez stronę powodową, ze względu na niewielką wysokość przeterminowanego zadłużenia

w stosunku do kwoty udzielonego kredytu, krótki czas opóźnienia i występujący u pozwanego stan chorobowy oraz niewykorzystanie przez nią z ochrony ubezpieczeniowej, Sąd Rejonowy uznał, że okoliczności te nie dają podstawy do zastosowania art. 5 kc. W tym zakresie powołał się Sąd orzekający na ugruntowane w judykaturze stanowisko z którego wynika, że wykonanie przez kredytodawcę uprawnienia kształtującego, w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej, może być kwalifikowane jako nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu przepisów art. 5 k.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 01 września 2016 roku, I ACa 230/16, Legalis Nr 1533077; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2013 roku, IV CSK 679/12, Legalis Nr 668369; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 1987 roku, IV CR 195/87, Legalis Nr 25927). Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że przepis ten służy łagodzeniu rygoryzmu przepisów prawnych i dostosowaniu ich do konkretnych okoliczności faktycznych, a zawarte w nim klauzule generalne, należy traktować jako ogólne normy społeczne, odnoszące się do wszystkich możliwych przypadków, gdy powoływanie się na prawo podmiotowe nie stanowi jego wykonywania, lecz nadużywanie, które nie jest społecznie aprobowane i w związku z tym nie korzysta z ochrony. Odnosząc się do zasad współzycia społecznego Sąd orzekający podniósł, że wyrażają one ideę słuszności w prawie i wolności ludzi oraz odwołują się do powszechnie uznawanych w społeczeństwie wartości, że są to podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania, przy czym jest po pojęcie w prawie niedookreślone i nieostre, a w związku z tym powoływanie się na sprzeczność danej czynności prawnej z tymi zasadami powinno wiązać się z konkretnym wykazaniem, o jakie zasady współzycia społecznego w konkretnym przypadku chodzi, na czym polega konkretna zasada współzycia społecznego oraz uzasadnieniu, na czym polega sprzeczność czynności prawnej z tymi zasadami i tu powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lipca 2016 roku, I ACa 83/16, Legalis Nr 1509033 oraz podkreślił, że z orzecznictwa sądowego wynika, iż przepis art. 5 k.c. może być zastosowany tylko po wykazaniu wyjątkowych okoliczności, co wynika z poglądu wyrażonego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 14 września 2016 roku, I ACa 346/16, Legalis Nr 1522791, wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lipca 2016 roku, I ACa 83/16, Legalis Nr 1509033 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 04 marca 2016 roku, I CSK 750/15, Legalis nr 1442657. Analizując stan faktyczny sprawy pod kątem wskazanego wyżej przepisu Sąd Rejonowy nie stwierdził, aby w niniejszej sprawie zachodziły takie szczególne okoliczności, które przemawiałby za uznaniem spornego wypowiedzenia umowy kredytu za nadużycie prawa podnosząc, że jakkolwiek powodowa Spółka wypowiedziała przedmiotową umowę kredytu, gdy pozwany zalegał z zapłatą tylko jednej raty kredytu i uczyniła to w bardzo krótkim czasie po upływie terminu zapłaty tej raty, to w jego ocenie nie są fakty, które mogą uzasadniać negatywną ocenę zachowania strony powodowej, gdyż nie sposób podzielić stanowiska, że niewielka wysokość zaległości, istniejąca na dzień wypowiedzenia umowy kredytu, miałyby stanowić o ocenie, że skorzystanie przez kredytodawcę z możliwości wypowiedzenia umowy sprzeczne było z zasadami współzycia społecznego i tu ponownie Sąd Rejonowy powołał się na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 01 września 2016 roku, I ACa 230/16, Legalis Nr 1533077. Dodatkowo Sąd Rejonowy podkreślił, że pozwany nie uiszcza rat kredytu do tej pory, czyli przez okres około półtora roku, a w związku z tym jego zadłużenie z tego tytułu systematycznie rośnie, a co istotne pozwany zaciągnął przedmiotowy kredyt w celu sfinansowania bieżącej działalności gospodarczej, z którą wiąże się ryzyko ponoszenia strat finansowych i to z różnych powodów, w tym także choroby osoby prowadzącej taką działalność, ryzyko to obciąża wyłącznie przedsiębiorcę i nie może być przerzucane na inne podmioty, w tym także na instytucje finansowe kredytujące przedsiębiorcę. Sąd I Instancji nie dopatrzył się żadnych podstaw do stawiania stronie powodowej zarzutu nie skorzystania ze świadczeń z umowy ubezpieczenia zawartej przez pozwanego, albowiem w toku postępowania ustalono, iż ubezpieczyciel odmówił wypłaty świadczenia z tytułu tej umowy ze względu na to, że nie zaistniało zdarzenie ubezpieczeniowe, a pozwany nie podjął żadnych kroków prawnych, aby doprowadzić do wykonania umowy ubezpieczenia, o ile nie zgadzał się ze stanowiskiem ubezpieczyciela, choć on był stroną umowy ubezpieczenia, a nie powodowy Bank, przy czym Sąd Rejonowy dodatkowo podkreślił, że to w interesie pozwanego, jako profesjonalisty, leżało zawarcie umowy ubezpieczenia o takiej treści, aby obejmowała także sytuację, w jakiej obecnie znalazł się pozwany. Zdaniem Sądu Rejonowego skuteczne wypowiedzenie umowy kredytu nie powoduje zniesienia istniejącego między stronami stosunku obligacyjnego wynikającego z zawartej umowy, ale skutkuje wymagalnością roszczenia banku, obejmującego niespłacone raty kredytu oraz odsetki kapitałowe i odsetki za opóźnienie, a tym samym wypowiedzenie umowy nie zwalnia kredytobiorcy z obowiązku zwrotu otrzymanego kredytu w wysokości określonej w umowie wraz z należnymi odsetkami, lecz zmienia jedynie termin wymagalności tego roszczenia, w związku z czym z chwilą wypowiedzenia spornego kredytu roszczenie o jego zwrot, wraz z należnymi odsetkami, stało się w całości wymagalne i tu Sąd orzekający powołał się wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 26 stycznia 2017 roku, II CSK 209/16, Legalis Nr 1580475). Na podstawie dowodów z wyciągu z ksiąg banku Nr (...) z dnia 09 marca 2016 roku (k. 16 akt) i wyciągu Nr (...) z dnia 09 marca 2016 roku (k. 44-49 akt) oraz odpisu historii naliczania odsetek dla umowy (...) (...) (k. 187-191 akt), odpisów raportów (k. 192-200 akt), odpisu umowy (...) (...) z dnia 24 maja 2013 roku (k. 11-15 akt) i odpisu regulaminu kredytowania działalności gospodarczej (k. 21-43 akt) Sąd Rejonowy określił strukturę zadłużenia pozwanego z tytułu przedmiotowej umowy kredytu i ustalił wysokość tego zadłużenia przyjmując, że w tym zakresie żądanie pozwu jest w pełni zasadne i wymaga uwzględnienia, zwłaszcza iż pozwany nie podnosił żadnych zarzutów co do przedstawionego przez stronę powodową w toku procesu sposobu wyliczenia jego zadłużenia, a Sąd Rejonowy nie stwierdził z urzędu w tym zakresie żadnych uchybień. Z podanych już powyżej powodów Sąd I Instancji uznał za niezasadny zarzut pozwanego, że powodowa Spółka powinna zaspokoić swoje roszczenie z jego umowy ubezpieczenie, co przemawia za oddaleniem powództwa. Zgodnie z przepisami art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Sąd orzekający do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zaliczył jego wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony w związku z czym do kosztów procesu poniesionych przez stronę powodową zliczył: opłatę od pozwu w kwocie 1 000 zł (k. 1-3 akt), wynagrodzenie reprezentującego ją radcy prawnego w kwocie 7 200 zł, opłatę manipulacyjną dla dostawcy usług płatności w kwocie 9,51 (k. 4 akt) i opłatę skarbową od odpisu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, łącznie kwotę 8 226,51 zł, a kierując się treścią art. 98 § 1 k.p.c., z którego wynika, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu wskazanych powyżej kosztów procesu na rzecz strony powodowej.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu niewyjaśnienie istotnych dla sprawy okoliczności oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, a także naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, a to art. 217 §1 kpc poprzez niezasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu bankowości i księgowości, celem prawidłowego wyliczenia zadłużenia pozwanego wobec banku, mając na uwadze rozbieżności w dokumentacji przedłożonej w procesie przez stronę powodową, na co zwrócił uwagę Sąd I Instancji, naruszenie przepisu art. 233 § 1 kpc, polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie przez zaniechanie rozważenia postanowień umownych dotyczących ubezpieczenia kredytu, nie uwzględniający okoliczności obiektywnych braku spłaty tego zobowiązania na skutek ciężkiej choroby pozwanego – rak i wynikającej z tego stanu chorobowego trwałej, całkowitej niezdolności do pracy, stwierdzonej na podstawie orzeczeń lekarza orzecznika (...) od dnia 11 marca 2015 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r., nie wyczerpanie przez powodowy Bank wszystkich możliwości w uzyskaniu świadczenia z ubezpieczenia kredytu, wręcz pozorność zawartego ubezpieczenia, zaoferowanego przez stronę powodową przy zawieraniu umowy kredytu oraz pominięcie dowodu z przesłuchania powoda, a nadto naruszenie normy art. 232 kpc i art. 6 kpc poprzez poczynienie ustaleń faktycznych z naruszeniem zasady rozkładu ciężaru dowodowego zważywszy, że powód wykazywał wysokość zadłużenia w sposób różny, a także spóźniony, natomiast przedstawiane dokumenty opiewały na różne kwoty, brak przedłożenia w procesie umowy łączącej go z ubezpieczycielem o charakterze (...)które mogłoby rzutować na inne rozliczenie kredytu i jego wysokości oraz sposób realizacji pełnomocnictwa przez pozwanego w postępowaniu z ubezpieczycielem oraz niezasadne przyjęcie, że w okolicznościach faktycznych sprawy nie można dopatrzeć się naruszenia zasad współzycia społecznego przez stronę powodową w sytuacji, gdy bank znając przyczyny nie uiszczenia raty oraz dysponując orzeczeniem lekarza orzecznika (...) i zwolnieniami lekarskimi pozwanego, nie podjął skutecznych działań w kierunku uruchomienia ochrony ubezpieczeniowej. Wskazując na powyższe uchybienia apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sadowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Apelujący wniósł nadto o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości, na wskazane wyżej okoliczności oraz z umowy łączącej ubezpieczyciela kredytu z powodem celem wykazania, że bank przy formalnym wykorzystaniu instrumentów prawnych w istocie ubezpieczył własne ryzyko na koszt pozwanego, gdzie bank został wskazany jako uprawniony z tej umowy ubezpieczenia oraz celem wykazania braku wpływu pozwanego na warunki

tego ubezpieczenia. Poza tym skarżący wniósł o zaliczenie w poczet dowodów orzeczeń lekarza orzecznika (...) z dnia: 11 marca 2015 r. oraz z dnia 31 marca 2017 r. na okoliczność trwałej, całkowitej niezdolności pozwanego do pracy.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych oraz oddalenie wniosków dowodowych pozwanego, zgłoszonych w pkt 4 i 5 apelacji podnosząc, że pozwany mógł je zgłosić na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym, a ocena przesłanek ochrony ubezpieczeniowej nie była przedmiotem postępowania przed Sądem I Instancji. W ocenie powoda orzeczenie Sądu Rejonowego jest słuszne i odpowiada prawu.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jako zasadna podlegała uwzględnieniu. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, na podstawie przedłożonych do akt dokumentów, odnośnie istnienia między stronami stosunku obligacyjnego wynikającego z umowy kredytowej, zawartej przez strony w maju 2013 r. w celu sfinansowania działalności gospodarczej pozwanego oraz fakt zaniechania spłaty tego kredytu przez pozwanego i jego przyczyny, co skutkowało wypowiedzeniem umowy kredytowej, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje jako własne. Sąd Okręgowy nie zgodził się jednak z poglądem wyrażonym przez Sąd orzekający, że w niniejszej sprawie nie doszło ze strony powoda do nadużycia prawa, które przemawiałoby za oddaleniem powództwa. Sąd Rejonowy szczegółowo opisał i ocenił sam fakt zawarcia umowy kredytowej oraz podstawy i skutki jej wypowiedzenia, z powołaniem się na postanowienia umowne wskazane wyżej. Sąd ten w swoich rozważaniach pominął jednak bardzo ważną kwestię, a mianowicie związaną z zabezpieczeniem ewentualnych roszczeń strony powodowej, jako kredytodawcy wobec pozwanego – kredytobiorcy, na wypadek ciężkiej choroby i trwałej niezdolności do pracy tego drugiego, z aktywnym udziałem strony powodowej występującej w roli ubezpieczającego, gdy pozwany występował w roli przystępującego do tego ubezpieczenia jako ubezpieczony. Z tego tytułu pozwanemu, do wysokości zaciągniętego przez pozwanego kredytu, została doliczona składka na to ubezpieczenie w wysokości 13 876, 80 zł, co wynika z wyżej przedstawionych ustaleń faktycznych Sądu I Instancji. Oczywistym jest, że pozwany miał prawo, jako klient banku, domniemywać, że skoro przystępuje do ubezpieczenia wskazanego mu przez Bank udzielający kredytu, iż ubezpieczenie to należycie zabezpieczy zarówno własne ryzyko Banku jak interesy pozwanego, tj. spłatę jego ewentualnych, przysługujących zobowiązań względem Banku w sytuacji wystąpienia zdarzeń losowych, określonych niniejszą umową ubezpieczeniową jako zdarzenie ubezpieczeniowe. Podkreślić też należy, że pozwany zawarł umowę kredytową w związku ze sfinansowaniem potrzeb prowadzonej przez niego działalności gospodarczej – kancelarii adwokackiej. Wszelkie zobowiązania wynikające z tej umowy płacił terminowo do czasu, dopóki poważnie nie zachorował (choroba nowotworowa), tj. do września 2015 r. i pracował, które to okoliczności nie były kwestionowane przez powodowy Bank w tym procesie. Pierwsze problemy związane z płatnością kredytu powstały miesiąc po otrzymanym zwolnieniu lekarskim o niezdolności do pracy, czego Sąd I Instancji nie zauważa. Ma rację apelujący, iż reakcja strony powodowej w kwestii wypowiedzenia umowy kredytowej była bardzo szybka, kilka dni po przekroczeniu przez niego płatności raty za miesiąc październik 2015 r., bo już z początkiem listopada 2015 r. i nie poprzedzona została żadnymi negocjacjami co do ewentualnego terminu odroczenia płatności czy renegotiacji warunków umowy kredytowej wobec nieprzewidzianej ciężkiej choroby, rzutującej na stan majątkowy pozwanego. Niemniej jednak nawet przyjmując za Sądem Rejonowym, że strona powodowa w stanie faktycznym sprawy była uprawniona do wypowiedzenia pozwanemu umowy kredytowej z maja 2013 r., to nie można pominąć, że strona powodowa jako Bank, wystąpiła w roli ubezpieczającego i zawarła ona na rzecz osoby trzeciej, tu pozwanego umowę ubezpieczenia z ubezpieczycielem (...) do którego ubezpieczony, czyli pozwany tylko przystąpił, składając deklarację przystąpienia do ubezpieczenia w dniu 24 maja 2013 r. Z deklaracji tej wynika - k.208 akt, że pozwany dokonał na rzecz ubezpieczającego, czyli Banku, cesji przyszłej wierzytelności, o charakterze warunkowym, jaka mogłaby przysługiwać pozwanemu wobec (...) do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego, w przypadku wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego określonego tą umową. Do zdarzeń takich zaliczono śmierć ubezpieczonego, trwałą i całkowitą niezdolność ubezpieczonego do pracy oraz poważną chorobę. W przypadku ziszczenia się tych zdarzeń strona powodowa, w oparciu o cesję wierzytelności przyszłych, nabyła w stosunku do ubezpieczyciela, czyli (...) prawo do zaspokojenia swoich roszczeń wynikających z niespłaconej umowy kredytu, do wysokości salda zadłużenia

pozwanego wobec Banku, gdy zadłużenie to było skutkiem zdarzenia ubezpieczeniowego wskazanego wyżej, zgodnie z harmonogramem umowy kredytu obowiązującym na dzień tego zdarzenia ubezpieczeniowego. Podkreślić należy, że w doktrynie i judykaturze dopuszcza się cesję wierzytelności przyszłych, tj. takich, które w chwili ich przeniesienia nie istnieją, a mają powstać w przyszłości, a ich podstawy upatruje się w treści art. 555 kc. Sąd Okręgowy pogląd ten podziela. W tej sytuacji uznać należało, że pozwany scedował swoją ewentualną przyszłą wierzytelność w tym zakresie na stronę powodową, pod warunkiem ziszczenia się przesłanek określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Nie można zgodzić się z Sądem Rejonowym, że strona powodowa wobec tak lakonicznej i nieuzasadnionej w żaden sposób merytorycznie, odmowy wypłaty świadczenia z ubezpieczenia, wyczerpała drogę dochodzenia roszczeń w stosunku do tego ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia, nie kwestionując tej odpowiedzi. Mając na uwadze szczególne warunki ubezpieczenia, do którego pozwany przystąpił jako ubezpieczony (k. 209 akt), trwała niezdolność do pracy jest tam definiowana jako nieodwracalna i całkowita niezdolność ubezpieczonego do podejmowania jakiejkolwiek działalności gospodarczej i wykonywania jakiejkolwiek pracy przynoszącej dochód lub wynagrodzenie. Skoro pozwany, jak wynika z przedłożonych orzeczeń lekarza orzecznika (...)w przedmiocie oceny jego zdolności do pracy, jest całkowicie niezdolny do pracy od 11 marca 2015 r., na skutek choroby nowotworowej i jej następstw, powstałej po zawarciu umowy kredytowej i po przystąpieniu do ubezpieczenia, a aktualnie wobec nowej decyzji Lekarza Orzecznika (...) z dnia 31 marca 2017 r. aż do 30 kwietnia 2021 r., czyli do czasu w którym osiągnie on wiek 69 lat, zdaje się wskazywać na to, że nie ma racji strona powodowa twierdząc, że stan chorobowy pozwanego, który ujawnił się u niego po dwóch latach od zawarcia umowy kredytowej, nie spowodował u pozwanego całkowitej niezdolności do pracy. Mając na uwadze treść polisy ubezpieczeniowej oraz dokonanej w niej cesji na rzecz strony powodowej co do ewentualnych przyszłych świadczeń należnych się powodowi z umowy ubezpieczenia, na wypadek ziszczenia się przesłanek skutkujących odpowiedzialnością ubezpieczeniową ubezpieczyciela, do wysokości zadłużenia pozwanego u strony powodowej, wynikającego z zawartej umowy kredytowej opisanej wyżej, zdaniem Sądu Okręgowego strona powodowa powinna dochodzić roszczeń od ubezpieczyciela, z którym zawarła ona jako ubezpieczający, umowę ubezpieczenia na rzecz pozwanego jako ubezpieczonego, w sytuacji, gdy zaniechanie płatności rat było wynikiem zdarzenia ubezpieczeniowego wskazanego w tej umowie. Nie można zgodzić się ze stroną powodową, że te przesłanki nie powinny brać pod uwagę w tym procesie, ponieważ wiążą się one ściśle z umową ubezpieczeniową, która jak słusznie podnosi skarżący, miała charakter umowy bancassurance, a tym samym pozwany nie miał wpływu na ustalone w niej postanowienia umowne, wola jego ograniczona była do przystąpienia lub nie do wskazanych warunków. Podkreślić należy, że w przypadku jakichkolwiek wątpliwości co rzeczywistego stanu zdrowia pozwanego, w kontekście jego całkowitej niezdolności do pracy, powinien zostać on poddany wnikliwej ocenie przez ubezpieczyciela, w tym lekarzy specjalistów z danej dziedziny, czego strona powodowa w tym postępowaniu nie wykazała, ograniczając się do wskazanej wyżej lakonicznej, nie merytorycznej odpowiedzi towarzystwa ubezpieczeniowego, której na tym etapie nie można uznać za wydaną zgodnie po merytorycznym zbadaniu wniosku, z przyczyn podanych wyżej. W tych okolicznościach, że można było zgodzić się z Sądem I Instancji, że sytuacja nie miała charakteru wyjątkowego. Zadłużenie kredytowe nie wynika ze złej woli pozwanego, a ze zdarzenia losowego, od którego pozwany się ubezpieczył, pozwany nie był w stanie choroby tej przewidzieć zawierając umowę o kredyt, przy czym ponosząc wysokie koszty na zaproponowane i polecane przez Bank ubezpieczenie, pozwany zabezpieczył się przed ujemnymi skutkami takich właśnie zdarzeń, przystępując do tego ubezpieczenia. W tej sytuacji ma rację pozwany, że skierowanie obecnie wobec niego powództwa w niniejszej sprawie, który z racji choroby nie posiada środków pozwalających mu na spłatę kredytu z racji tego, że całkowicie i trwale utracił zdolności do pracy (według aktualnej oceny orzecznika (...)do 69 roku życia), w sytuacji, gdy dla wyeliminowania właśnie takiego przypadku przystąpił on do proponowanego mu przez Bank ubezpieczenia, należało uznać jako stanowiące po stronie powodowej nadużycie przysługującego powodowi prawa, a tym samym żądanie to nie mogło korzystać z ochrony prawnej. Takie zachowanie strony powodowej, w ocenie Sądu II Instancji, naruszało zasadę etycznego i uczciwego postępowania Banku wobec klienta, co przejawiało się w tym, że bank najpierw proponuje przystąpienie do ubezpieczenia celem zabezpieczenia swoich ewentualnych roszczeń, zabezpiecza swoją wierzytelność w deklaracji przystąpienia w drodze cesji wierzytelności przyszłej, a następnie nie realizuje właściwie z tego tytułu scedowanych na niego przez ubezpieczonego praw w sytuacji, gdy warunek ubezpieczeniowy nastąpił, ograniczając się do złożenia wniosku i przyjęcia do wiadomości bardzo lakonicznego, w żaden sposób nie uzasadnionego merytorycznie stanowiska ubezpieczyciela i nie podejmuje dalszych kroków celem wykazania swoich praw z racji ziszczenia się zdarzenia

ubezpieczeniowego. Strona powodowa cały ten proces dochodzenia roszczeń z ubezpieczenia chce przerzucić na ciężko chorego ubezpieczonego, który na obecnym etapie postępowania wykazał się, zdaniem Sądu Okręgowego, całkowitą niezdolnością do pracy, skoro trwa ona nieprzerwanie aż do 69 roku życia. Wprawdzie już po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy, pozwany załączył kolejne orzeczenie lekarza orzecznika (...) z którego wynika jego dalszy, nieprzerwany okres całkowitej niezdolności do pracy do dnia 30 kwietnia 2021 r. Dokument ten, jako załączony do apelacji i przesłany wraz z nią stronie powodowej, nie został przez powoda zakwestionowany, dlatego też jako okoliczność niekwestionowana nie wymagał przeprowadzenia dowodu na etapie postępowania odwoławczego. W związku z powyższym, zdaniem Sądu II Instancji, takie zachowanie się strony powodowej jak w niniejszej sprawie, polegające m.in. na niewyczerpaniu należycie drogi pozyskania od ubezpieczyciela scedowanej na nią przez pozwanego wierzytelności, gdy była ona jednocześnie stroną zawierającą umowę ubezpieczenia na rzecz osoby trzeciej (ubezpieczającym), polecająca taki sposób zabezpieczenia roszczeń i danego ubezpieczyciela, nie mogło zyskać aprobaty, bowiem w sposób oczywisty narusza ono wskazane wyżej zasady współżycia społecznego, a tym samym w świetle treści art. 5 kc nie podlega ochronie prawnej. Niewątpliwie jak wskazano wyżej jest to wypadek szczególny i wyjątkowy. Wobec przyjęcia, że podstawą oddalenia powództwa jest przepis art. 5 kc, z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd pominął ocenę pozostałych zarzutów apelacyjnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art. 386 § 1 kpc zmieniono zaskarżony wyrok i orzeczono co do istoty sprawy, oddając powództwo z przyczyn wskazanych wyżej.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc i mając na uwadze, że pozwany wygrał proces w postępowaniu apelacyjnym, a ponieważ był zwolniony z opłaty od apelacji, stronie powodowej nakazano uiścić na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1000 zł stanowiącą tę opłatę.

(...)